

Rugpjūčio 24 – rugsėjo 1, 2009

Šrila Indradjumna Svamis

Jogas

Dieną po mūsų paskutinio festivalio išskridau į Indiją ir kitą rytą nusileidau Delyje. Lipau laiptais žemyn link Imigracijos ir muitinės posto, kai keliai sulinko ir aš pradėjau kristi. Stambus vyriškis pačiu laiku spėjo sugriebti mane iš už nugaros.

- Kaip jautiesi, drauguži? – paklausė jis, padėdamas nulipti likusius kelis laiptus.

- Ačiū, - atsakiau, - gerai. Tai greičiausiai nuo ilgo skrydžio.

Tai buvo netiesa. Žinojau, kad už du su puse mėnesio Lenkijos festivalių ture teks sumokėti. Paskutinią dieną anksti sustabdžiau giedančią harinamos grupę ir liepiau visiems grįžti į festivalio vietą. Pirmą kartą per trisdešimt aštuonerius metus nebegalėjau žengti daugiau nė žingsnio. Būtent tada nusprendžiau nevažiuoti į Rusiją, kaip buvau suplanavęs, bet skristi į Vrindavaną ir atsigauti, o taip pat ten daugiau paskaityti ir pakartoti mantros.

Ėjau toliau link Imigracijos ir muitinės posto. „Tokia gyvenimo tiesa, - pagalvojau nekreipdamas dėmesio į savo nelaimingą atsitikimą. – Aš senstu“.

Šrila Prabhupada kalbėjo apie senatvę Džaganatha Puryje vaikščiodamas su mokiniais paplūdimiu.

„Šokinėjau čia, - juokėsi jis. – 1920 ar 21 atvykau čia... Atvažiavau po bakalauro egzamino. Kadangi buvau džiugiai nusiteikęs, šokinėjau. Kai ateidavo banga – šokdavau. Jau praėjo penkiasdešimt septyneri... Dabar vaikštau su lazda... Kūnas pasikeitė“.

[Šrila Prabhupada-lilamrita, 6 tomas, 7 skyrius]

Oro uoste pasitiko mano mokinys Narotama Das Thakura das.

- Dar anksti, - pasakiau jam, - tačiau nenorėčiau dar keturias valandas sėdėti automobilyje ir važiuoti į Vrindavaną. Geriau pasivaikščiosiu Delio parke ir pakartosiu ratus. Be to, prieš keliaudamas toliau turiu nusipirkti keletą dalykų.

Po valandos klajojome vaizdingame parke. Visą savaitę lijo, taigi aplinkui viskas buvo šviežia ir žalia. Šen ir ten skraidė egzotiniai paukščiai, o tvenkiniuose buvo pilna geltonų ir rožinių lotosų.

Kai kurie žmonės vaikštinėjo, kiti – bėgiojo, o keletas įvairiose grupelėse mankštinosi.

- Vakaruose tai būtų vadinama botanikos sodu, - pasakiau Narotamai, - ir jo išlaikymas kasmet kainuotų tūkstančius dolerių. Tačiau čia tai tiesiog natūralaus Indijos grožio dalis.

Kurį laiką pavaikštinėję priėjome nedidelį medžių sutankėjimą. Pažvelgiau tenai ir po to greitai vėl pasižiūrėjau.

- Narotama, - paklausiau, - ar giraitėje kažkas medituoja?

Narotama prisimerkė.

- Panašu, kad taip, Šrila Gurudeva, - atsakė jis.

- Lyg klasikinis paveikslėlis, - pasakiau, siekdamas fotoaparato, - seni medžiai, ežeras su lotosais...

Sufokusavęs lęšius ir pasiruošęs spragtelėti pamačiau, kad žmogus, darantis jogos pratimus, praktikavo ne šiaip sau, tačiau viską darė rimtai. Jo daroma poza buvo ypatingai sudėtinga, o elgesiu jis priminė senovės šventąjį. Jis buvo liesas, ilgais baltais banguotais plaukais, o jo skvarbios žalios akys buvo sutelkusios į save, ne į išorę.

Sustingęs savo padėtyje jis nepajudėjo nei per colį, ir atrodė, kad užmiršo apie viską, kas jį supo. Jis lėtai keitė asanas, matėsi, kad jis treniruojasi ilgai ir nuolat. Padaręs keletą nuotraukų, palaukiau, kol jis lyg ir baigė pratimus, o tada žingtelėjau į giraitę.

- Atleiskite, pone, - pasakiau, o jis lėtai atmerkė akis. – Ar darote jogos pratimus kiekvieną dieną?

- Taip, - atsakė jis, - nuo aštuonių iki dešimties valandų per dieną.

- Kiek laiko čia treniruojatės? – paklausiau.

Jis akimirką pagalvojo.

- Keturiasdešimt metų, - atsakė jis.

- Nuostabu, - pasakiau. – Keturiasdešimt metų po dešimt valandų per dieną. O ar jūs dirbate?

- Tai ir yra mano darbas, - atsakė jis, - išsivaduoti iš samsaros, gimimų ir mirčių rato.

- Suprantu, - pasakiau, - tačiau paprastai jogai gyvena Himalajuose, o ne tokiuose dideliuose miestuose kaip Delis.

- Nėra jokio skirtumo, jei panyrate į save, - atsakė jis.

- Ar buvote Himalajuose, Hriškeše ar Haridvare? – paklausiau.

- Ne, - atsakė jis. – Niekada nebuvo išvykęs iš Delio.

- Įdomu, - pasakiau žvilgterėdamas į Narotamą, kuris stovėjo šalia manęs su atvėpusiu iš nuostabos žandikauliu. – O kaip pradėjote praktikuoti jogą?

- Susitikau savo guru, kai buvau aštuonerių, būtent šioje vietoje, - pasakė jis. – Jis kaip tik nusileido iš Himalajų ir keliavo į Kumbha-melą Prajage.

- Žaidžiau čia su savo draugais, kai pamačiau jį medituojantį. Draugai juokėsi iš jo, bet man buvo smalsu. Kai jie nuėjo, atsisėdau prie jo ir kalbėjomės dvasinėmis temomis. Visada domėjausi tokiais dalykais, netgi būdamas mažas vaikas.

- Jis maloningai pasiliko čia keletą savaičių ir išmokino mane beveik visko, ką žinojo pats. Labai greitai įgudau daryti daugelį jogos asanų. Visa tai man atsiskleidė natūraliai. Jis man pasakė, jei rimtai treniruosis toliau, vieną dieną pamatysiu Paramatmą, Viešpatį širdyje. Nuo tada kiekvieną dieną ateinu į šį parką ir medituoju.

- Ar baigėte mokslus? – paklausiau.

Jis nusijuokė.

- Ne, - atsakė jis. – Niekada negrižau į mokyklą. Gyvenu mažame kambarėlyje netoliese. Kartais einu į kitus Delio rajonus mokinti jogos.

- Ar matėte Paramatmą? – paklausiau.

- Dar ne, - atsakė jis užsimerkdamas ir vėl pradėjo medituoti.

- Atleiskite, - pasakiau. – Man įdomu...

Jis vėl atsimerkė.

- Kokius šventraščius studijuojate? – paklausiau.

- Patandžalio „Jogos sutras“, - pasakė jis. Akimirką jis atsipalaidavo.

- O jūs? – paklausė jis. – Kokius šventraščius jūs studijujete?

- „Bhagavad-gitą“ ir „Šrimad-Bhagavatam“, - atsakiau.

- Ar galite juos pacituoti? – paklausė jis.

- Taip, žinoma, - atsakiau. Akimirką pagalvojau, kokį parinkti posmą, atitinkantį mūsų susitikimą. Tuomet pacitavau šį:

vadanti tat tattva vidas
tattvam yaj jnanam advayam
brahmeti paramatmeti
bhagavan iti sabdyate

„Išmanantys transcendentalistai, pažinusieji Absoliučią Tiesą, šią nedvejybišką substanciją vadina Brahmanu, Paramatma arba Bhagavanu“.

["Šrimad-Bhagavatam" 1.2.11]

- Neseniai tai skaičiau, - atsakė jis.

- Patandžalio „Jogos sutrose“? – paklausiau.

- Ne, - atsakė jis, - „Bhagavatam“. Jis paėmė knygą, gulėjusią netoliese. – Prieš keletą mėnesių ją davė kitas sadhu. Man ji patinka. Iš tiesų praeitą naktį sapnavau Viešpatį Krišną.

Jis nusijuokė.

- O dabar mane aplankė Viešpaties Krišnos bhaktai, - pasakė jis.

- Baba, - pasakiau. – Koks jūsų vardas?

- Om Prakaš, - atsakė jis.

Tuo momentu man kilo įkvėpanti idėja.

- Om Prakašai, - pasakiau, - kodėl jums nenuvykus kartu su mumis į Vrindavaną? Išvykstame po keletos valandų. Vrindavanas yra viena iš švenčiausių vietų Indijoje, ir jis vos už devyniasdešimt mylių nuo čia, pakeliui į Agra. Negaliu patikėti, kad per visus šiuos metus nebuvote ten nuvykęs.

- Čia ar ten, nėra jokio skirtumo, - pasakė jis, ruošdamasis grįžti prie jogos.

- Tiesa, - atsakiau. – Jei žinome būdą, galime įgyti dvasinį prašviesėjimą bet kur, tačiau vietos, kuriose apsiereiškė Aukščiausiasis Viešpats ir atliko Savo žaidimus, yra pripildytos dvasinės energijos, ypač Vrindavanas. Ten lengvai galima įgyti tyrą meilę Dievui.

Om Prakašo tankūs žili antakiai pakilo.

- Pasirūpinsiu jumis, kol ten būsite, - pasakiau. – Laikysiu tai tarnyste sadhu.

Jis atsistojo.

- Gerai, - pasakė, - važiuoju tenai dabar. Kurioje pusėje jis yra?

- Šią sekundę? – paklausiau. – Jei negalite palaukti mūsų, štai trys šimtai rupijų. Kiek toliau prie šio kelio yra autobusų stotelė.

Jis paėmė pinigus su čadaru. „Manau jis nenori liesti pinigų ranka“, - pagalvojau.

- Prieš išvykstant mums reikia atlikti keletą pavedimų Delyje, - pasakiau. – Susitiksime pavakary. Štai Narotamos mobiliojo telefono numeris. Kai atvyksite, galite paskambinti iš viešojo telefono.

Užrašiau numerį ant lapelio ir padaviau jam. Jis pasilenkė, susirinko keletą daiktų, rūpestingai juos suvyniojo į audeklą ir nužingsniavo iš parko.

- Tai Indija, - pasakiau Narotamai, kai stebėjome jį išeinantį. – Tik čia galite sutikti žmonių, tokių kaip jis, kurie per minutėlę gali susikrauti ir be jokio pasiruošimo iškelti. Tai nepaprasta.

Kai 10 valandą ryto atsidarė Delio parduotuvės, mes patraukėme apsipirkti. Po valandos suskambo Narotamos mobilusis. Tai buvo Om Prakašas.

- Jis jau Vrindavane, - pasakė Narotama. – Jis nuvyko ten tiesiu taikymu.

Nusišypsojau.

- Jis susitelkęs žmogus, - pasakiau.

- Jis skambina iš viešojo telefono priešais ISKCON`o šventyklą, - pasakė Narotama. – Jis nori žinoti, ką jam toliau daryti.

- Paaiškink jam, kaip nueiti iki Krišnos ir Balaramos medžio prie parikramos kelio ir tegu jis ten

palaukia, kol mes atvažiuosime, - pasakiau aš.

Po pietų Vrindavane susitikome Om Prakašą. Kaip aš ir tikėjausi, jis buvo paniręs į meditaciją.

- Surask jam kambarį ten, kur tu pats gyveni, - pasakiau Narotamai, - ir parūpink jam prasado.

Kitą rytą paskambinau Narotamai.

- Kaip sekasi? – paklausiau.

- Atsikėlėme prieš aušrą, - pasakė Narotama, - ir jau aplankėme septynias pagrindines Vrindavano šventyklas.

- Puiku, - atsakiau. – Kaip Om Prakašui patinka Vradža?

- Jis jaučia pagarbą. Dabar einame maudytis į Jamuną, - pasakė Narotama.

Tą popietę valgydamas pietus Om Prakašas mane įdėmiai tyrinėjo.

- Jūsų prasta fizinė būklė, - pasakė jis. – Atrodote išsekę. Jūs sulinkę, o paakiai pajuodę. Kodėl?

Akimirką pagalvoju.

- Jūs keturiasdešimt metų gyvenote vienoje vietoje ir užsiėmėte joga, - pasakiau. – O aš tiek pat laiko keliavau ir pamokslavau Gitą Vakaruose.

- Tuomet aš pamokysiu jus jogos, - pasakė jis. – Jūsų būklė stipriai pagerės.

Niekuomet netroškau užsiimti joga, bet kai Om Prakašas pasisiūlė pamokyti mane, sutikau. Tą vakarą verandoje buvo mūsų pirmoji pamoka. Greitai pasidarė aišku, kad jis tiek pat entuziastingai trokšta pasidalinti aštanga jogos procesu, kiek aš pamokyti jį bhakti jogos. Vieną po kitos jis parodė man klasikinės jogos asanas. Tačiau negalėjau sekti paskui jį ir atsitraukiau prie sienos. Jis atrodė sutrikęs.

- Būkite kantrūs, - pasakiau jam. – Jūs pradėjote jogos pratimus devynerių metų. Aš pradėtu šešiasdešimties.

Vėliau, kai ilsėjomės pavalgę prasado, pasakiau jam.

- Om Prakašai, - tariau, - jūs gerai įsisavinote aštanga jogą, tačiau Gitoje Krišna sako:

yoginam api sarvesam
mad gatenantar atmana
sraddhavan bhajate yo mam
sa me yuktatamo matah

„Iš visų jogų tas, kuris su didžiu tikėjimu visad gyvena Manyje, galvoja apie Mane ir tarnauja Man su transcendentine meile, yra artimiausiai susijęs su Manimi jogos ryšiais ir visų aukščiausias. Tokia mano nuomonė“.

["Bhagavad-gita" 6.47]

- Gjana joga ir aštanga joga suteikia dieviškų žinių ir mistinių galių, - pasakiau. – Tačiau to neužtenka širdžiai patenkinti. Siela trokšta meilės, arba bhakti, o Krišna ir yra aukščiausias meilės objektas. Štai kodėl piligrimai vyksta čia, į Vrindavaną, ieškoti Krišnos.

Om Prakašas atsisėdo tiesiai jogos poza, akys užsimerkė.

- Om Prakašai, - paklausiau, - ar supratote?

Jis atsimerkė ir apžvelgė gražią Vrindavano aplinką. Tolumoje šventykloje skambėjo varpeliai, klykavo povai, o keletas sadhu netoliese dainavo bhadžanus.

- Būkite kantrūs, - pasakė jis su šypsena. – Jūs pradėjote bhakti bhakti kelią būdamas jaunas. Aš pradėdu penkiasdešimties.

Kitą dieną Narotama toliau vedžiojo Om Prakašą po šventas Vrindavano tirthas. Jie aplankė daug šventyklų, o taip pat Rasastali, rasos šokio vietą, ir Vamšivatą, kur grodamas Savo fleita Krišna sukviatė į mišką gopes. Kai jie vakare grįžo, jutau, kad Om Prakašą piligrimystė giliai sujaudino.

Tačiau kitą rytą per pusryčius jis tylėjo. Galiausiai pasikviečiau jį į savo kambarį. Kai susėdome, paėmiau jo ranką.

- Om Prakašai, - pasakiau, - jums artėja senatvė. Neturite šeimos ir nuosavybės. Esate atsižadėjęs, asketiškas ir toli nužengęs jogos keliu. Norėčiau padėti jums susirasti kambarį čia, Vrindavane, kur galėtumėte gyventi ir įsisauginti Krišną. Galėsite bendrauti su Krišnos bhaktais ir kartoti šventuosius vardus. Tai natūralus žingsnis jums. Padėsiu jums išsilaikyti.

Mano nuostabai Om Prakašas pradėjo kartoti Haré Krišna. Tai truko keletą minučių. Po to jis liovėsi.

- Man reikia kažkiek laiko, - pasakė jis.

Tada taip pat greitai kaip atvyko, jis susiruošė iškelti. Susirinko keletą savo daiktų ir su tuo pačiu atsižadėjimu, kokį matėme jam paliekant Delio parką, pasuko link durų.

- Om Prakašai! – pašaukiau. – Kur einate?

- Atgal į parką, - atsakė jis nepsukdamas galvos. Tuomet jis patylėjo ir pažvelgė per petį. – Tačiau vieną dieną aš sugrįšiu, - pasakė jis. – Jūsų Vrindavanas ypatinga vieta. Niekuomet nieko panašaus nepatyrėu.

jnatam kanabhujam matam paricitaivanviksiki siksita
mimamsa viditaiva sankhya saranir yoge vitirna matih
vedantah parisilitah sa rabhasam kintu sphuran madhuri
dhara kacana nandusunu murali mac cittam akarsati

„Atidžiai išsiaiškinau Kanados paramanuvados filosofiją. Išstudijavau Gautamos njajos filosofiją. Susipažinau su Džaiminio karma-mimamsos filosofija. Jau keliavau netikrojo Kapilos sankhjos filosofijos keliu. Protui pritaikiau Patandžalio jogos filosofiją. Su užsidegimu išstudijavau Vjasos Vedantos filosofiją. Nei viena iš jų manęs nepatraukė. Mano širdis linksta tik prie Viešpaties Nandasunu fleitos saldaus potvynio“.

[Šri Sarvabhauma Bhatačarja, cituoja Šrila Rūpa Gosvamis Padjavalī, 100 posmas]